

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Інститут садівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту садівництва

НААН України

І.В. Гриник

«21» грудня 2021 року

Положення про педагогічну практику здобувачів доктора філософії в Інституті садівництва НААН

Схвалено рішенням Вченої ради

Інституту садівництва НААН України

від «20» грудня 2021 р.

(Протокол № 9)

Київ - 2021

I. Загальні положення

I.I. Педагогічна практика є невід'ємною складовою освітнього наукової програми «Садівництво та виноградарство» (далі - ОНП) підготовки доктора філософії в Інституті садівництва НААН (далі – Інститут).

I.II. Даним Положенням про педагогічну практику аспірантів Інституті садівництва НААН (далі –Положення) регулюються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків навчально-педагогічної практики аспірантів.

I.III. Педагогічна практика є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки доктора філософії і визначальним етапом практичної підготовки аспіранта до науково-педагогічної діяльності.

I.IV. Дане Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. No 261, Статуту та інших нормативно-правових документів Інституту.

II. Мета завдання та зміст педагогічної практики

II.I. Метою навчально-педагогічної практики є практичне закріплення аспірантами отриманих теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та методиками викладання, ознайомлення з формами організації та засобами навчально-виховної роботи, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній діяльності, формування системи компетентностей майбутніх наукових, науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти у галузі садівництва.

II.II. Основні завдання навчально-педагогічної практики аспірантів:

- ❖ закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- ❖ застосування та поглиблення фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- ❖ набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої освіти;
- ❖ інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів; розвиток професійно-педагогічних здібностей;

впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес.

Компетентності, пов'язані з проведенням навчальної роботи:

- ❖ здатність до проведення різних форм організації освітнього процесу (навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів);
- ❖ здатність до організації і проведення різних видів навчальних занять (лекцій, практичних (семінарських) занять, індивідуальних занять, консультацій).

Компетентності, пов'язані зі здійсненням методичної роботи:

- ❖ здатність до педагогічного аналізу проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять;
- ❖ здатність до розробки навчально-методичного забезпечення різних форм організації освітнього процесу;
- ❖ здатність до використання сучасних освітніх технологій при проведенні різних видів навчальних занять.

Компетентності, пов'язані зі здійсненням наукової роботи:

- ❖ поглиблення знань із спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» презентація результатів власного наукового дослідження;

Компетентності, пов'язані з проведенням організаційної роботи:

- ❖ здатність здійснювати різні види педагогічної комунікації зі здобувачами вищої освіти, вибирати і конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи тощо.

II. III. Очікувані результати проходження практики: аспіранти мають знати:

- ❖ основні форми організації і основи планування освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- ❖ документи, що регламентують і відображають зміст освіти у вищій школі;
- ❖ сучасні форми і методи здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів вищої освіти;
- ❖ форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- ❖ форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

аспіранти мають уміти:

- ❖ визначити мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний зміст, форми і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- ❖ застосовувати сучасні освітні технології, зокрема, інформаційно-комунікаційні та інтерактивні;
- ❖ розробляти навчально-методичні матеріали до курсу, що викладається;

- ❖ здійснювати контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти;
- ❖ організовувати різні форми виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи з молоддю.

II.IV. Проведення педагогічної практики передбачає:

По-перше практиканти мають:

- ❖ ознайомитися з організаційною роботою лабораторії Інституту чи кафедри ЗВО до якої направлений аспірант ІС НААН (протоколами засідань лабораторії та кафедр, планами роботи викладачів та кураторів груп, розподілом навантаження, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу університету/факультету)
- ❖ ознайомитися з навчально-методичною роботою (навчально-методичним комплексом дисципліни: навчальною програмою дисципліни, робочою програмою навчальної дисципліни, темами і планами лекцій, практичних, семінарських занять, завданнями для самостійної роботи);
- ❖ ознайомитися з науковою роботою відділу, кафедри.

По-друге практиканти мають:

- ❖ відвідати заняття провідних викладачів Інституту або кафедри;
- ❖ підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали для проведення занять;
- ❖ провести на належному науково-методичному рівні заняття;
- ❖ організувати та провести для студентів захід виховного (позааудиторного, профорієнтаційного) спрямування, засідання наукового гуртка тощо.
- ❖ ознайомитися із засобами контролю знань (для поточного і підсумкового контролю), взяти участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів;

По – третє (завершаючий етап) практиканти мають:

- ❖ підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики Інституту/кафедрі з метою перевірки та оцінювання;
- ❖ результати практики і подати звітну документацію у відділ аспірантури Інституту, де проходить підготовку аспірант.

III. Організаційні основи педагогічної практики та звітна документація

III.I. Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії навчально-педагогічна практика проводиться для аспірантів **III** або **IV року** денної, вечірньої та заочної форм підготовки протягом другого півріччя. Загальний обсяг практики складає 120 годин (4 кредити ЄКТС), для денної форми навчання та не менше 50 годин для

аспірантів заочної форми навчання. З них 80% педагогічної практики складає навчально-методична робота (підготовка занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів). 20% загального часу навчально-педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (читання 1 лекції, проведення практичних занять).

III.II. Термін проходження практики визначається графіком освітнього процесу на кожен навчальний рік та вноситься до індивідуального плану навчальної та наукової роботи аспіранта за погодженням з науковим керівником. У разі дострокового завершення роботи над дисертаційним дослідженням терміни практики можуть бути перенесені. На підставі заяви здобувача вищої освіти та згоди наукового керівника вносяться зміни до індивідуального плану аспіранта та затверджуються рішенням Вченої ради Інституту.

III.III. Наукові підрозділи Інституту/кафедри, наукові керівники аспірантів відповідають за науково-методичне забезпечення практики, підготовку необхідних методичних матеріалів тощо.

III.IV. Після завершення педагогічної практики аспіранти денної та вечірньої форм навчання подають пакет документів (звіт про підсумки проходження практики, календарний план педагогічної практики та відгук наукового керівника практики).

III.IV. Після завершення педагогічної практики аспіранта заочної форми навчання, здобувач надає навчальну відомість про проходження педагогічної практики з установи, де він був закріплений. Форма відомості, відповідно до вимог ЗВО.

III.V. У п'ятиденний термін після завершення навчально-педагогічної практики аспірант подає належним чином оформлену звітну документацію до відділу аспірантури Інституту. Результати захисту навчально-педагогічної практики вносяться до індивідуального плану здобувача.

III.VI. Аспіранту, який не виконав звіт з практики без поважних причин або практика якого оцінена оцінкою «незадовільно», може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом (базою практики).

III.VII. Аспірант, якого повторно відсторонили від проходження педагогічної практики або практика якого повторно оцінена оцінкою «незадовільно», вважається таким, що не виконав індивідуальний план роботи аспіранта і, згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, підлягає відрахуванню з аспірантури.

IV. Права та обов'язки аспіранта

IV.I. Аспірант при проходженні практики зобов'язаний: виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;

- ❖ у повному обсязі виконувати Програму навчально-педагогічної практики;
- ❖ виконувати Статут, Правила внутрішнього трудового розпорядку Інституту та бази практики;
- ❖ виконувати розпорядження наукового керівника аспіранта та керівників практики від підрозділів Інституту / кафедри ЗВО-бази практики;
- ❖ суворо дотримуватися правил перебування на базі практики, правил охорони праці та техніки безпеки;
- ❖ своєчасно звітувати про виконання Програми практики та оформити необхідну документацію;

IV.II. Аспірант має право:

- ❖ звернутися до наукового керівника, завідувача відповідного наукового відділу/кафедри, які виникають упродовж проходження практики.
- ❖ за попередньою домовленістю аспірант може відвідувати заняття провідних фахівців бази практики задля вивчення особливостей методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

IV.III. Аспірант самостійно виконує та засвоює всі освоєні компетентності педпрактики, ретельно готується до кожного заняття.

IV.IV. У разі невиконання аспірантом вимог правил внутрішнього трудового розпорядку, розпоряджень наукового керівника та керівника практики від відділу Інституту / кафедри ЗВО-бази практики, що ставляться до аспіранта-практиканта, йому може бути заборонено подальше проходження практики.

IV.VI. Аспірант, якого відсторонили від проходження педагогічної практики, вважається таким, що не виконав індивідуальний план роботи аспіранта, а тому за рішенням Вченої ради Інституту підлягає відрахуванню з аспірантури.

V. Бази практики

V.I. Практика аспірантів проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам навчальних планів.

V.II. Базами практики є заклади вищої освіти, які мають необхідні умови для проведення практики.

V.III. З базами практики (ЗВО) укладаються договори на її проведення. При наявності договорів про співпрацю з ЗВО у сфері навчально-методичної, науково-дослідної, організаційної, інформаційної, експертної та іншої діяльності в галузі садівництва окремі договори можуть не укладатися.

V.IV. Аспіранти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики, тоді Інститут формує лист-направлення про проходження на практику до бази практики.

V.V. На базах практики необхідно забезпечити навчально-методичні, санітарно-гігієнічні умови проведення практики, побутові та культурні потреби аспірантів-практикантів

VI. Керівництво практикою

V.I. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на вченого секретаря Інституту.

V.II. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням програми практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- ❖ забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики.
- ❖ затверджує індивідуальний план навчально-педагогічної практики аспіранта.
- ❖ надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії.
- ❖ контролює роботу аспіранта-практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

V.III. Завідуючий відділу аспірантури Інституту знайомить аспірантів з цим Положенням та звітною документацією та здійснює облік проходження практики аспірантами Інституту.